

CODI DE BONES PRÀCTIQUES DE LES COOPERATIVES D'HABITATGE FEDERADES ELABORAT PER HABICOOP, FEDERACIÓ DE COOPERATIVES D'HABITATGES DE CATALUNYA

Introducció

En el marc de la nostra missió de defensa i representació del model cooperatiu d'habitatge, la Federació de Cooperatives d'Habitatges reconeix la necessitat d'adoptar un conjunt de principis ètics i de bon govern que orientin les accions de les cooperatives federades. Aquest Codi de Bones Pràctiques vol integrar la transparència, la responsabilitat i la integritat en totes les operacions i interaccions de les cooperatives.

En coherència amb els principis cooperatius, els valors de autoajuda, autoresponsabilitat, democràcia, igualtat, equitat, solidaritat, honestat, transparència i responsabilitat social són els pilars sobre els quals es construeix aquest codi.

Aquest document serveix com a guia per a la gestió diària i les operacions estratègiques, assegurant que totes les activitats es realitzin d'acord amb els principis cooperatius que ens defineixen.

Amb aquest Codi de Bones Pràctiques, reafirmem el nostre compromís amb la creació d'un futur més just i sostenible, on cada persona tingui accés a un habitatge adequat i on les cooperatives d'habitatge juguin un paper clau en la consecució d'aquesta visió.

Principis Cooperatius

1. Adhesió Voluntària i Oberta

Les cooperatives són organitzacions voluntàries, obertes a totes les persones capaces de fer-ne servir els serveis i disposades a acceptar les responsabilitats de ser-ne sòcies, sense discriminació social, política, religiosa, racial o sexual.

Algunes pràctiques que expressen el principi d'adhesió voluntària i oberta són les següents:

- Els acords amb administracions públiques han de respectar l'adhesió voluntària dels socis a la cooperativa.
- Transparència/obertura en el procés per fer-se soci/a de la cooperativa i fer ús dels seus serveis.
- Informació de la responsabilitat que pertoca als socis.

- Manca de discriminació per qualsevol motiu.

2. **Gestió Democràtica per Part dels Socis**

Les cooperatives són organitzacions gestionades democràticament per les persones sòcies, que participen activament a l'hora d'establir-ne les polítiques i prendre decisions. Les persones escollides per representar i gestionar les cooperatives en són responsables davant les persones sòcies.

Algunes pràctiques que expressen el principi de gestió democràtica per part dels socis són les següents:

- Gestió democràtica per part dels seus socis. La cooperativa ha de ser l'ens decisor final , amb independència que contracti a tercers que coadjuven a la gestió i altres necessitats de la cooperativa.
- Transparència en el procés de governança en els casos d'existència de fases.
- Informació i transparència respecte a la responsabilitat dels òrgans socials davant dels socis.

3. **Participació Econòmica dels Socis**

Els socis contribueixen de manera equitativa al capital de les cooperatives, i una part d'aquest capital és propietat comuna. Els socis reben una compensació limitada pel capital aportat i decideixen sobre l'assignació dels excedents per al desenvolupament de la cooperativa, establint reserves, algunes de les quals són irrepartibles, i suportant altres activitats aprovades per l'assemblea.

Algunes pràctiques que expressen el principi de participació econòmica per part dels socis són les següents:

- Transparència i traçabilitat en relació a les aportacions obligatòries, quantitats lliurades a compte, capital social obligatori, retorns...
- Polítiques d'informació sobre els riscos de les aportacions i propostes d'assegurances.
- Polítiques transparents de reinversió d'excedents.
- Polítiques transparents de destinació del FEPC.
- Possibilitat d'establir límit a tipus d'interès i/o actualització del capital social.
- Possibilitat d'establir límit del tipus d'interès a capital d'altres fonts per assegurar independència.

4. **Autonomia i Independència**

Les cooperatives són entitats autònomes d'autoajuda, gestionades pel seus socis. Quan estableixen acords amb altres organitzacions o governs, o quan obtenen capital de fonts externes, ho fan en termes que garanteixen el control democràtic per part dels socis i preserven la seva autonomia.

Algunes pràctiques que expressen el principi d'autonomia i independència de la cooperativa són les següents:

- Dissenyar i aplicar una política de pràctiques davant les administracions públiques.
- Dissenyar i aplicar una política de pràctiques davant finançadors.
- Dissenyar i aplicar una política de pràctiques davant proveïdors i clients.
- Compatibilitzar l'existència de les gestores amb el control democràtic per part dels socis de la cooperativa i la conseqüent independència d'aquesta.
- Definir els mínims contractuals amb la gestora, pressupost dels seus honoraris i plans de pagament a aquesta.
- Funció dels Consells Rectors en relació a la independència de la cooperativa.

5. **Educació, Formació i Informació**

Les cooperatives proporcionen educació i formació als socis, als representants escollits, als directius i als treballadors per capacitar-los a contribuir eficaçment al desenvolupament de la cooperativa. També informen al públic, especialment als joves i líders d'opinió, sobre la naturalesa i els beneficis de la cooperació.

Algunes pràctiques que expressen el principi d'Educació, formació i informació al soci són les següents:

- Formació mínima de socis i membres d'òrgans socials.
- Difusió del cooperativisme.

6. **Cooperació entre Cooperatives**

Les cooperatives treballen conjuntament amb estructures cooperatives locals, nacionals, regionals i internacionals per servir de manera més eficaç al seu teixit social i enfortir el moviment cooperatiu.

Algunes pràctiques que expressen el principi de cooperació entre cooperatives són les següents:

- Dissenyar i aplicar conjuntament polítiques de pràctiques davant contextos competitiu.
- Mercat social i promoció del cooperativisme.

7. Interès per la Comunitat

Les cooperatives promouen el desenvolupament sostenible de les seves comunitats mitjançant polítiques aprovades pels socis, buscant sempre el benefici comunitari i el respecte pel medi ambient.

Algunes pràctiques que expressen el principi d'interès per la comunitat de les cooperatives són les següents:

- Sostenibilitat ambiental.
- Justícia social. Polítiques de contractació.
- Dret a l'habitatge.

Compromís amb els Principis Cooperatius i Prevenció de la Instrumentalització.

És essencial que totes les accions i decisions dins de les cooperatives d'habitatge siguin guiades pels valors i principis cooperatius esmentats. Cal evitar la instrumentalització de les cooperatives com a mitjans per aconseguir fins aliens als seus principis fonamentals. Això inclou la vigilància contra l'ús de la forma cooperativa per a pràctiques especulatives o no alineades amb els objectius de servei i suport mutu. La federació ha de promoure una cultura de revisió constant i de feedback per assegurar que es mantenen fidels als seus principis i valors en totes les seves operacions i estratègies.

Aquest codi de bones pràctiques serveix com a guia per a la conducta de tots els membres i òrgans de les cooperatives federades, assegurant que la integritat, la transparència i la responsabilitat siguin sempre presents en la seva gestió .

Una bona pràctica per verificar el compliment és fer una revisió periòdica del nivell de compliment de la cooperativa mitjançant enquestes o maneres de poder expressar-se sobre els diferents elements dels principis cooperatius i de les bones pràctiques.